

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw ée!

F.

Sserbske njedžělske lopjeno.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Smolerjez knihicziŝczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

H o d y.

Lut. 2, 15—20.

Čzi jandželjo Ɣu saƔo do njebjěŝ ŝtupili a pastyrjo Ɣu Ɣami. Wo nich nam ŝeženje powjeda. A ŝchto? Wn Ɣłowo „khwatajzy“ je ŝeženja wusběhujemy — „woni pschińdžechu khwatajzy.“ W duchu widžimy, kał woni khwataja a kał Ɣo mješ Ɣobu ke khwatanju wubudžėja, so bychu prawje bórŝy teho Anjeŝa w Davitowym mječze powitacž mohli. Njechamy wot jich khwatanja něŝchto wufnyčž? Albo chžyl ty prajicž: „Ach ŝchto, njepowjedajče mi dženska wo khwatanju! Ja Ɣym do hód doŝčž khwatačž a bėhacž mėl, so móžach lědy wodychnyčž. Ja Ɣym wjeŝelny, so je nětko khwatanja kónž. Dženŝa, na hodownym Ɣwje-dženju, chžu ja Ɣwój měr mječž.“ Wěŝo po čžele dyrbiŝch měr mječž; ale twoja duŝcha dyrbi Ɣo dženska wubudžicž ke khwatanju. Wona dyrbi khwatačž k temu Anjeŝej a ŝa teho Anjeŝa, so by Ɣo Bohu derje ŝpodobala.

Nawukń wot pastyrjow prawe khwatanje ŝa teho Anjeŝa.

1. Khwataj teho Anjeŝa pytacž!
2. Khwataj druhich k temu Anjeŝej wjeŝčž!
3. Khwataj Anjeŝowu luboŝčž khwalicž.

1. Pastyrjam bėchu jandželjo pschpowjedali: „Wubudžecž to džěčžatko namačacž ŝ pjeluschkami powite a we žłobje ležo.“ Dyrbjeli Ɣo džiwacž, hdy bychu nad tajkej jandželŝkej powjeŝčžu dwělowali? Starotestamentŝke wěŝčžeznja džě bėchu Šbóžnika bóle wopiŝowale jačo Ɣwět wobknežaj-

zeho krala. A nětko dyrbjal wón pschińčž w tajkej niŝkoŝci: Bozi Šsyn we žłobiku; Anjeŝ Ɣwěta w hródži! Wóžesche Ɣo wot tajkeho džěŝčža woczakacž, so bychu wŝchitke ludny w nim požohnowane byle? Haj, hdy by Ɣo tón Měŝiaŝ w kralowiŝkim hrodze narodžil, wobdaty wot kraŝnosčže, by ŝroŝymicž bylo, so čzi pastyrjo khwatachu. Pschetož ženje ludžo tał njebėhaju, hačž hdyž je něŝchto kraŝne a pschne wohladacž. Ale ŝchto dyrbjal tajkeho khudeho džěŝčža dla w hródži woŝebje khwatačž? A tola ponižnje a wěrjazy čzi pastyrjo jandželŝku powjeŝčž pschwiŝachu: „Wójmy dha nětk do Bethlehema a wohladajmy tu wěz, kiž Ɣo ŝtala je a tón Anjeŝ nam k wjedženju je ŝčžinił.“ Woni Ɣo dolko njepraščeju: „Je to tež móžno?“ Ně, woni pschińdu khwatajzy, tu wěz wohladacž, kiž je jim tón Anjeŝ k wjedženju ŝčžinił. Woni khwataja, čžerjeni wot wěry. W tym wobŝteji wěra, so na widomnym, na ŝwontownym wiŝajjo njewoŝtawa, ale we wutrobnej radoŝci Anjeŝowe Ɣlubjenje pschijima a bješ kómdženja tón pucž džje, kotryž tón Anjeŝ pokasuje. A tał tež khwatanje pastyrjow Ɣwoju mŝdu namač; woni wohladaja, ŝchtož Ɣu wěri.

Š wěry porodžene khwatanje pastyrjow je pschiklad ŝa naŝ. Bohužel mnohim w naŝchim čžazku tale prawa wěra pobrachuje. Tyŝazy pohórŝchujaj Ɣo na Šhryŝtuŝku. Woni njefamoža teho w niŝkoŝci narodženeho jačo teho ŝeŝnacž, w kotrymž je žyla Ɣwětna historija Ɣwoje Ɣwětlo a Ɣwoju Ɣrjedžiŝnu namačala. Woni ležaj w putach tuteho Ɣwěta, so ŝebi jenož myŝla na ŝbože Ɣwojeho čžěta, ale niž na ŝbože Ɣwojeje njefmjertneje duŝche. Ty pał khwataj

a wumož swoju duschu, kaž dołho mašch čas. Móžješch wjedźeć, hač ty hiščeje juntróc hody doczakašch? Budžješch k lětu sažo pod blyščezatym hodownym shtomom stejecz abo je šo tebi posledni króc šwęcził? Někotři šu šo hiščeje w šandženym tydženju nadželi, hodowny shtom wohladacz, a jón tola wohladali njejšu. Duž šhwataj Šbóžnika pytač, šo by jeho kóždy čas mēl, wošebje tehdom, hdyž jeho najnušnišcho trjebašch. Čzi pastyrjo namataja to džěczatko. Kajke to wješele, šbóžne namatanje! Šola Šesufa šameho je šbože a žiwjenje. Šsy-li šhory, wón je twój lēkar. Šsy-li šhudy, wón je twoje bohatstwo. Šsy-li šlaby, wón je twoja šylnošć. Šsy-li wot hrěchow wobdaty, wón je twój Wumóžnik. Šsy-li na kónzu šwojeho žiwjenja, wón je twój Šbóžnik. A to čyž šo hiščeje komdžic, k njemu pschincz? Duž šhwataj, jeho we wěrje pytač a wohladacz. Šwoja biblija je twój Bethlehem, hdyž móžješch teho Šnjesa pytač a namatacz. W kóždej štwi, hdyž šo wobradžuje, dyrbjalo šo i biblije hodowne šćenje čitacz. Nawuť wot pastyrjow prawe šhwatanje ša teho Šnjesa. Šhwataj teho Šnjesa pytač!

2. „Šako woni tošamo pať bēchu widželi, rošnješechu woni to šłowo, kotrež woni wot teho džěscza bēchu šlyšcheli“. Woni čyžedža, šo bychu tež drusy na jich wješełosczi džěl mēli a to po móžnošći bóršy. Duž šhwataja, tu wješełu powjescz wšchudžom rošnješć. Čzi Bethlehemszy pastyrjo šu čzi přeni mišionarojo! Duž tež štuť ty do jich štopow. Šsy-li teho Šnjesa pošnal a jeho hnadu bohacze na šebi našhonil, njedyrbjala tebe lubošć Šhryšufowa pschihnućic, k druhim hič i tej wješelej powjesczu, šo je tón Šesuf, kiž je w žlobiku šo narodžil a na šchizju wumrjel, Šbóžnik ša žyly hrěšny šwēt? „Mój njemóžemoj wostajic, šo njebychmoj rěczaloj, šchtož šmój widžaloj a šlyšchaloj“, tak powjedataj Šetr a Šan psched wyšokej radu w Šerusalemje. Šaj wučobnikaj runašchaj šo tym pastyrjam w hodownej nožy; runašch šo tež ty jim? Wot mlodošće šy ty teho Šnjesa šłowo a wolu šlyšchal; šy ty tež šwoju šchesczijanšku pschiblyšchnošć dopjelnil, hdyž šo wo to jednašche, druhich k temu Šbóžnikaj dowjescz? Njemyšl, šo je to jeno wēž postajenych pastyrjow, duchownych. Šo je tež i dobom twoja wēž, kaž wěrje je Šesuf tež twój Šbóžnik. Duchowni trjebaja šobupomožnikow a to še wšchěch woršchtow luda, i wošebnych kaž i nišlich. Šelko čłowjekow šyda hiščeje w čžemnošći a šćenje šmjercze! Ša šebi myšlu na pohanow w Afrikej, w Afrizy, w Awštrališkej! Šój, pomhaj pschi wulkim škutku šwonkowneho mišionštw! Šsy-li wot Šoha i pjenješami a šublamy žohnowany, potom pschinješ šłoto a šleboro. Šsy-li šhudy, potom pschinješ po pschikladže wudowny pschi Šožim šaschczu wješele šwoju šcherpatku. Alle njekomdž šo! Dwojzy da, kotryž šhētšje da. — Alle njeje tež w našchey blifkošći něotra wutroba, w kotrež čžemnošć knježi? Šam je nušne, to šłowo wo Šbóžniku bjes komdženja rošnješć. Šdyž je Šhryšufowa lubošć twoju wutrobu šahorila, potom njech twoja lubošć druge wutrobry ša Šhryšufa šahorja. Wšy šarschi, njepočačze šwojim džěczom jenož wašche dary lubošće, ale dopomncze je na wulki dar lubošće Šožej, na Šbóžnika, kiž je tež džěczi pošohnowal a ša njebješke kraleštwowo šlowal. Wšy pscheczeljo a pscheczelnižy, njepowjedajče na šwjedženiškich dnjach jenož wo darach a wašchich wobšejnošćach, wo štatnych a druhich podawšach; hody dyrbicze šebi bjes bojoscze a komdženja i prawej wutrobnej radošću pschiwolač: „Šam je šo dženska Šbóžnik narodžil, kotryž je Šhryšuf, tón Šnjēs, w Dawitownym mēšće!“

Šak mnohim šu pastyrjo tole jandželške šłowo pschiwolať a to hnydom, šhwatajzy. Duž nawuť tež ty wot pastyrjow w Bethlehemje prawe šhwatanje ša teho Šnjesa. Šhwataj druhich k temu Šnjesej dowjescz!

3. Našche šćenje šo šłonczi: „A čzi pastyrjo šo šažo wrócziču, čžesczachu a šhwalachu Šoha ša wšchitko, šchtož bēchu šlyšcheli a widželi, kaž tež k nim prajene bēšche.“ Woni šo njerunaja njedžakownym ludžom, kotřiž bjes šłowczka pschipošnacza wot hodowneho wobradženja woteńdu. Šich wutrobry šu pošne džakowanja ša lubošć Šnjesowu a tale šnutškwona radošć šjewi šo w šjawnym šhwalenju. Wšescze šu šhwaliť kaž čzi jandželjo, hdyž šo šažo na polo wrócziču: „Čžescz budž Šohu we wyšokosczi!“ Šak čžescz šo ty mēcz? Čžescz ty njelczecz, hdyž čzi pastyrjo wyšfaja? Čžescz šo wot hodowneho šwjedženja džělicz, bjes teho, šo by lubošć Šožu šhwaliť, kotraž je teho jenicžko-narodženeho Ššyna do šwēta pošłala, šo bychmy psches njeho žimi byli?

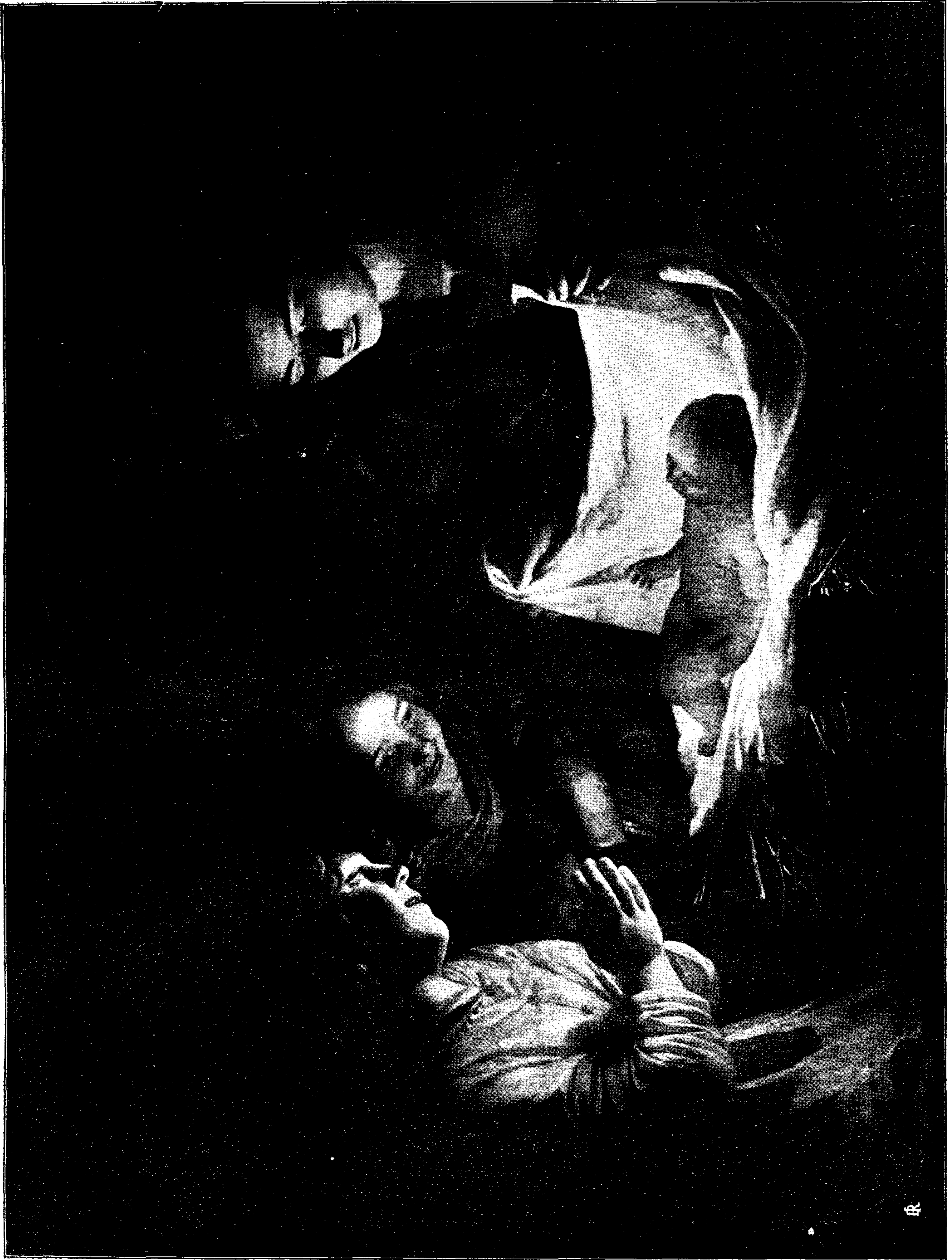
Njekomdž šo, ale šhwataj, hdyž šo wo to jēdna, lubošć teho Šnjesa šhwalicz. Šdyž ty hewal w žiwjenju Šožu dobročiwošć na šebi našhonil, njech je to w nalěczu abo w lěczu, w našymje abo w šymje, njewotštorkej šwój džak; ty mohł jón hewal šłoncžnje šabycz. Ššnano je šo tebi hižom tak šeschlo: ty šy dobrotu doštal; ty mēješche tež dobru wolu, šo ša nju džakowacz. Alle ty to džakowanje hnydom njewoštara; ty jo wot jeneho dnja na drugi wotštorkowasche — a šłoncžnje žyly wosta. Duž: šchtož čžescz čžinicz, to čžin bóršy, šhwatajzy, niž jenož čłowjekam, ale tež šwojemu Šohu. A dženska je tajki džēn, hdyž šy Šožu lubošć we wošebitej mērje našhonil. Šež tebi je šo Šbóžnik narodžil. Šdyž wón njeby byl, tón Šoži džēn Bethlehemski, by ty hiščeje šlyšchal do kraleštwowo čžemnošće, nětko pať mašch Wumóžnika wot hrěcha, nušy a šmjercze. Šo je wješeła hodowna powjescz, kotruž dyrbišch po pschikladže Šmarje ššhowacz a rošpomnicz w šwojej wutrobje, kiž pať čže tebe wubudžic, hiščeje dženska i žylej wutrobu teho Šnjesa šhwalicz ša jeho lubošć. Duž nawuť wot pastyrjow prawe šhwatanje ša teho Šnjesa. Šhwataj, Šnjesowu lubošć šhwalicz! Šamjen.

Šhodowna prošwa.

Šandželjo, wot Šoha pošłani, šo dele a horje šnoschuj. Woni šo šažo k njebještemu Šožej wrócza, jemu rošprawiwšchi, šchto na šemi widžachu. Šdže je žana čžēšna wutroba, kotraž šo w modlitwoje k wyšokosczi wobrocza, bjes teho šo by šo jejna rěcz nješrošmila wot teho, kiž w lubošći nade wšchēmi štražuje?

Še-li to štarošć wo lubowaneho šhoreho, kotraž tu a tam džěczo Šože w čžichej komorzy na kolena padacz dawa, abo je to džakowna modlitwa ša došate šbožo, kotraž i wutrobry k hubomaj pošupuje — pschezo Šoži pošli tajšim šwjatocznyšm hodžinam pschipošluchaju. Pošbēhujetej šo šhwalošna a džakowna modlitwa jeno šwobodnje a radošnje kaž jubjelški špēw šchłowronczka k njeju, nješe modlešta prošwa jeno šchat njewiny bēnych šlijow, dha maju tež jandželjo nad tym šwoje wješele a to jich ša tak wšchelaše trošchtuje, šchtož dyrbjachu na šemi widžecz a šchtož jich hlubošo šrudži. Šchtož jich pať trošchtuje — teho tež woni trošchtuja a dadža jemu blyščez Bethlehemskeje hwēšdy widžecz, kotraž tež najhlubšchu nōž rošjašnjuje.

D šo bychu tola we šwjatej Šožej nožy prawje wjele tajlich modlitwow i čžištych hubow džakownych Šožich džěczi k njebješkam šstupale!

Boža nóz.

Bě junu, so pastyrjo s Bethlehema
 W cźmě nóznej tam stableschka pařu,
 Duž s dobom blyščez njebieski wuhladaja,
 Tež jandželjow niźicz ƚo s krařu.
 A njebieske ƚyly tam sanoschuja
 Spěw ƚhwalbnny nad honami Bethlehema:
 Čezscz Bohu budź we wyřokosczji!

Glej, jandžel tón dźesche t tym pastyrjam tam:
 Dženř narodži Sbožnik ƚo ƚwjaty!
 So raduježe pomjesče, kotruž wam dam,
 Wón sa wschón ƚwět s njebja bu daty.
 Nětk pschede wschēm ƚhwataježe t Bethlehemej,
 So moczi tež dźeczatko wohladatej:
 Měr, pokoj budź na zylej semi!

Tam t hródži nětk pastyrjo ƚhwatniwje du,
 Szej wobhladač dźeczatko Bože;
 Glej, w žkobitu ležo je namakachu,
 Tón wobras w nich wubudža sbože;
 Sič woczko ƚo s radosczu sybolesche,
 D kajte to sbožne bě wobradženje:
 Budź cźlowjekam spodoba dobra!

K. A. Fiedler.

Benje sašo?

Pod natjedowanjom rjaných wobrasow jena macz swojim džěcjom biblijske stawisny powjedawše, kotrejž šu pschijimnej duschi džěcža wošebje spodobne. Na rjedže běšče runje stawisna wo wuhnaczu Sadama a Sěvy s paradisa, do kotrehož bě Boža milosć jeju pschěbadžila, tehle městna sjewjenja bójskeje krafnosće, kotrejž běščaj wonaj bohuzel tak hubjenje wobarnowaloj.

S hlubokim hnučjom džěcži tej žalostnej podobje přenjeju hrěšnikow se sakrytnym woblicjom psched jandzelom Božeho hněwa s tym wótrym, blyščezatym mjecjom čžěfacž widžachu. Sene s tych džěcži, wot hlubokeje bolosće sajate, šo se šylsojthmaj woczomaj woprašča: „Macze, njemóžetaj dha wonaj sašo nutšpschicž? Benje sašo?“

D džěcžazy rto, njepowědomneje mudrosće polny! Rač je tola s praschenjom tehle džěcža žadanju tak mnohich wutrobow w přenich lěthkazach wuras daty, tamnej stysneje starosći, tamnemu hlubokemu žedženju pohanow a čžichemu nadžeczu wěrjaznych w Sraelu, hač skónčnje hody wotmolwjenje pschinješechu, kaž to 8. shtučka 68. khērluscha naschich šerbskich Spěwaršich tak rjenje wupraja:

Wón dženša durje wotewri
Nam k raju Božemu;
Tam cherub psched nim nješteji,
Čžěcž Bohu šamemu!

F.

Na hody.

(S. Scheffler.)

Postrowjene,
Wokoschene
Budž, ty Bože džěcžatko;
S požadanjom,
S lubowanjom
Proschu čže: Ach, daj mi šo!

Rajtu jašnosć,
Rajtu krafnosć
Narod twój mi wobradža!
Wožiwjenje
Spožcži rjenje
Mi twój pschilhad do šwěta.

Bošhwaleny,
Poczěscženy
Budž, mój luby Šesušo,
Sa wschu hnadu,
Šbóžnu radu,
Riž nam s tobu sjewi šo.

Šlaj, ja poddam,
Šyle dodam
S wutrobu šo s nowa čži;
Šlaj, ja khudy
Proschu tudy:
Mje sa wopor šnadny wsmi.

Duschu moju,
Šětu šwoju,
Wschitlo tebi woprowam;
Košom čžity,
Šswoje žity,
Wšcho čži k šlužbje pošwjećam.

Škoto-krafnu
Lubosć jašnu,
Nutrnosće w hruch wsmi;
Mhru jěru
Darjam šwěru
S ponižnosću, šylsami.

Sašhwěcž šwězu
A daj hězu
Šswojatu do wutroby mi;
Čžin ju čžistu,
Šnady wěštu,
Spožcž jej pokoj we tebi.

Móz mi podaj,
Ducha dodaj,
Kotryž pošhlitł by mje:
Šo bhch rostał,
W tebi wostał
Sašchčžěpjeny na wěcžnje!

Jurij Bróšl.

Hodowna radošč.

Sedyn kandidat duchownstwa khudu, staru wudowu wophta, jej podpjeru pschinješewšchi a pschi tutej skladnosći wotdžěl se šwoja-

teho pišma wucžitawšchi. Wón tu žonu tež patoržizu wophta, hdžěž bě wona wot khudobniskeje komiškije wschelake dary, se žiwjetšich šredkow wobstejaze, dostala. Wón jej hodowne šćenje wucžita. Duž ta maczerka njejabžy wóttje šdychny: „Ach, sa naš khudych ludži hody jeno Šbóžnika pschinješu!“

Macze kandidat tule rěcž s tym wudospolni, so pschistaji: „A tež punt mjaša, tji punty rajša, shtwórcžpunta khoseja a dwaj forbaj wuhla.“

„Šaj“, žona mēnješče, „to wschał nicžo wošebiteho njeje; to džě tudy k hodam wschitžy khudži wot komiškije dostawaju.“

„Ale jowle“ — kandidat žoninu rěcž s roššubženosću pschetorže, pschi čžimž jej 2 hriwnje do ruki šilócži — „tole wschitžy khudži ludžo njedostawaju, ale jeno Wy.“

Staruška bu psches to k šylsam hnuta a jejna wutroba šo s džaknymi šlowami napschecžo daricželej pscheliwawše. Ale kandidat jej nětko jara wurasnje rjekny: „Tu mōžecže nětko widžecž, šcho na Waschej pobožnosći je, s kotrejž šče šo tak husto pschede mnu khwalika. Dwe hriwnje Waš do wóttjeho jubjela pschěbadža; ale hodowny dar Šbóžnika Wy tak mačo wažicže, so nad nim nješpokojna šdychujecže.“

Rač s twojej hodownej radošču šteji, luby čžitarjo? —

F.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Duchownske město we Łupoji je šo nětko statne ščinilo a knjes duchowny Kapleć je šo sa šararja pomjenowal. Wětdžěšatki šu šo minyle, přjedy hač šu jednanja k temu wottšknjenemu kónzei dōjšchte. Nětko pak je Łupjanska wošada skónčnje dozpila, šchož je šebi pschala a sa čžož je džělaka.

— Šo wschěch Šserbach derje snaty, sa šerbsku narodnosć džělawy knjes kaplan Andrižki, kotryž je dolhe lěta w Kalbizach s kaplanom a potom jako duchowny w Budyščinje a Šajnižach škutkowal, je pjatl w Žitamje wumrjel.

— W pošlednim čžihle podachmy powjescž, šo je druha komora twar šeminara w Biskopizach wotpokasala a šo je nětko nadžija, šo budže Kamjenž šeminar dostacž. W pošlednim wotomšknjenju pak je šo sašo w tym pscheměnenje štalo. Přenja komora mēješče tež hišcže wo namjecže wyschnosće muradžecž, kotraž Biskopizy sa šeminar namjetowawše. Přenja komora je namjetej wyschnosće pschihložowala a duž je druha komora, kotraž mēješče tehodla šo hišcže junkróčž s tej wězu šabjeracž, šo tež roššubžila, wot šwojeho přenjeho muradženja wotštipicž a je wotšamšknjenju 1. komory pschihložowala, šo ma šo šeminar w Biskopizach natwaricž.

S Budestez. S wješelom tu powjescž witamy, šo budže tu w Budestezach 4. wulkeho róžka w Bogtez hoščenzu sašo šerbski wjeczor. Raž loni, šu tež tón krócž šerbsžy studentojo šwoje šobuštutkowanje hižo pschilubili, a hdžěž čži šu, je rjenje, pschetož studentojo šu wješechy ludžil. Pschednoschl je knjes wuczer Sommer s Budyščina pschecželniwje na šo wsal, mjes tym, šo šo knjes wyschšchi wuczer Šsmola sa špěwy stara. Šserbski wjeczor w Budestezach je loni telko džaka a šwojšelazeho pschipošnacža namakal, šo šmy wěscži, šo Šserbja tež tón krócž s bliska a s daloka rad je šylami pschindu. Šserb šluscha tam, hdžěž šerbski špěw šlincži a narodne, pobožne šmyšlenje šo budži, šylni, twari a haji. Šo by tola ju tež našy luby džělacžerški lud šo wobdželicž mohł, je šapocžatl hakle na wjeczor s dnyptom 8 hodž. postajeny. Šastuš je darmo a kōžby je witany.